

Binnen de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft onderstaande fractie de behoefte vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de brief inzake het kabinetsstandpunt ten aanzien van EP-initiatiefvoorstel wijziging Europese Kiesakte inzake stemoverdracht (Kamerstuk 36 104, nr. 10).

De fungerend voorzitter van de commissie,
Van Eijk

Adjunct-griffier van de commissie,
Van der Haas

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie

II Antwoord/reactie van de Minister

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de brief inzake het kabinetsstandpunt met betrekking tot het initiatiefvoorstel tot wijziging van de Europese Kiesakte inzake stemoverdracht. Allereerst merken deze leden op dat zij het belang inzien van een regeling voor zwanger- of moederschapsverlof voor leden van het Europees Parlement (EP), maar tegelijkertijd hebben zij vragen over de praktische uitwerking, staatsrechtelijke implicaties en mogelijke precedentwerking van het voorgestelde instrument. Het betreft hier een principiële punt, want het zou op gespannen voet met het basisprincipe van de democratische vertegenwoordiging kunnen staan. Deze leden merken op dat het voorstel met een grote meerderheid in het EP is aanvaard. Tegelijkertijd merken zij op dat er een eerder voorstel uit 2022 ligt waarin wordt voorzien dat zieke of zwangere EP-leden middels tijdelijke vervangers kunnen worden vervangen. Deze leden vinden dat er constructief moet worden gekeken naar het voorstel inzake stemoverdracht.

De leden van de VVD-fractie merken op dat stemoverdracht raakt aan het persoonlijk mandaat dat volksvertegenwoordigers hebben. Deze leden vragen of er ook sprake is van stemoverdracht in nationale parlementen in andere EU-lidstaten. Tevens vragen zij hoe wordt omgegaan met situaties waarin de stemoverdracht plaatsvindt aan een lid van een andere delegatie of fractie en hoe kan worden uitgesloten dat de regeling in de toekomst wordt uitgebreid naar andere omstandigheden.

De leden van de VVD-fractie vragen verder hoe ver stemoverdracht reikt. Betreft het enkel plenaire stemmingen of bestaat er het gevaar dat het ook breder wordt ingezet bij vergaderingen? Ook vragen deze leden hoe in de praktijk wordt vastgesteld of een Europarlementariër in aanmerking komt voor stemoverdracht. Wie houdt hier toezicht op? Ook vragen deze leden hoe de stemoverdracht zich verhoudt tot het fysiek aanwezig moeten zijn bij stemmingen. Tevens vragen zij hoe het initiatiefvoorstel zich verhoudt tot hoofdelijk stemmen. Hoe wordt voor EU-burgers inzichtelijk gemaakt dat er sprake was van stemoverdracht? Wordt dit zichtbaar gemaakt in stemmingsuitslagen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie

De leden van GroenLinks-PvdA-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief van het kabinet inzake het kabinetsstandpunt over de regeling van vervanging van een lid van het EP. Deze leden zijn het met het kabinet eens dat stemoverdracht niet hetzelfde is als een tijdelijke volwaardige vervanging van een parlements lid. Zij zouden daarom daar in principe de voorkeur aan geven. Dat zou het ook het meest aansluiten bij de Nederlandse situatie, waarbij volksvertegenwoordigers volwaardig vervangen kunnen worden gedurende zwangerschaps- en bevallingsverlof of verlof tijdens ziekte. Deze leden vinden het echter van groot belang dat er na jarenlange inzet van Europarlementariërs voor een passende verloffregeling nu eindelijk concrete stappen worden gezet.

Daarom zijn zij voorstander van een constructieve houding van de Nederlandse regering in de Raad, zodat er spoedig een positief besluit kan worden genomen. Voor nu hebben deze leden alleen nog de vraag wat de argumenten van andere lidstaten zijn om niet in te kunnen stemmen met het voorstel van het EP uit 2022.

II Antwoord/reactie van de Minister